

Hiske Wiersma: Achterwerk op het doek

Corry Kooy: Kalfje

Marleen Felius: Johnny 60 en Annie 69

Koe en kunst zette twintig jaar koe en kunstenaars in de schijnwerpers

Koeienkunst voor iedereen

Na twintig jaar neemt Veeteelt afscheid van de rubriek Koe en kunst. De rubriek over de koe als kunstonderwerp zorgde voor een toenemende interesse voor koeienkunst onder veehouders en verschijnt later dit jaar zelfs in boekvorm.

tekst Jaap van der Knaap

Wat verbindt de kunstenaars Wiebe van der Zee, Marleen Felius en Ruud Spil? In de eerste plaats de koe, alle drie maken ze dankbaar gebruik van runderen in hun schilderijen en tekeningen. Maar ook stonden ze alle drie al eens centraal in de rubriek Koe en

kunst, waardoor hun werk ook bekend werd onder melkveehouders. Twintig jaar lang was Koe en kunst een opmerkelijke rubriek in een vakblad voor veehouders. 'Kunst over koeien kwam in de jaren negentig in opmars. Als redactie zochten we naar verbreding

in Veeteelt, we wilden veehouders en vooral ook landbouworganisaties en bedrijven kennis laten maken met koeienkunst. Je zag destijds nagenoeg nooit schilderijen hangen in kantoorpanden of bij veehouders thuis, terwijl er zo veel prachtige koeienkunst gemaakt werd', zo vertelt Reimer Strikwerda, oud-hoofdredacteur van Veeteelt.

Strikwerda introduceerde Koe en kunst in 1993 en schreef de teksten de eerste jaren zelf, in zijn herkenbare stijl. Halverwege de jaren negentig kreeg de rubriek tijdelijk een andere naam – Uit de verf – toen kunstenaar Monica Rotgans vooral kunstenaars en hun werk uit het (verre) verleden beschreef. De laatste vijftien jaar werd de maandelijkse ru-

Ruud Spil: 'Burger heeft anders leren kijken naar koeien'

Het werk van Ruud Spil stond in 1999 in Veeteelt in Koe en kunst. 'Het was voor mij een extra stimulans om door te gaan,' vertelt hij. 'Na publicatie meldden ook veehouders zich dat ze het gelezen hadden en het werk mooi vonden.' Voor Spil is de koe een dankbaar kunstobject. 'De koe roept emotie op, romantiek, nostalgie. Een schilderij over koeien zorgt altijd voor gespreksstof.'

Volgens Spil heeft koeienkunst ervoor gezorgd dat het grote publiek anders naar koeien is gaan kijken. 'Wie het schilderij "Zonnebloemen" van Van Gogh heeft gezien, kijkt vervolgens anders naar een veld vol zonnebloemen. Dat gebeurt ook met koeienkunst, burgers zien nu dat een koe meer is dan een stuk vlees met een zwart-wit vel dat melk geeft.'

Marleen Felius: 'Oppassen voor vervlakking van koeienkunst'

'De meeste veehouders hebben niets met kunst. Het zijn nuchtere, harde werkers, maar ze hebben wel oog voor de details van koeien. Je merkt dat ze, als ze die details terugzien in schilderijen, deze vorm van kunst enorm waarderen.'

Daar waar Felius veertig jaar geleden voor gek werd verklaard toen ze koeien schilderde, vindt ze nu dat er wel erg veel kunstenaars koeien als onderwerp gebruiken. 'Daardoor zie je ook regelmatig slechte kunstwerken. Koeienkunst is

in mijn ogen de laatste jaren wel wat vervlakt. Soms zie ik werk hangen waarvan ik denk: man, jij weet echt niet hoe een koe in elkaar steekt. Zo geschilderd worden, dat verdient zo'n beest toch echt niet.'

Felius vereeuwigde tijdens alle NRM-edities de kampioenes en ook Veeteelt en CRV maakten regelmatig gebruik van haar werk. Uitgekeken op de koe is ze nog lang niet. 'Koeien blijven inspireren.'

briek weer gevuld door Strikwerda, die inmiddels al diverse malen als kunstkenner werd gevraagd om tentoonstellingen over koeienkunst te openen.

Boek over Koe en kunst

De koe als kunstobject heeft een flinke opmars gemaakt, zo constateert Strikwerda dan ook tevreden. Wat dat betreft is zijn doel bereikt: de koe krijgt volop aandacht in kunstenaarsland en ook in menig bestuursgebouw en boerenhuis-

kamer sieren kunstwerken met koeien de wand. 'Ateliers werden na vermelding in Veeteelt vaak met een bezoek van veehouders vereerd', weet Strikwerda. 'Koeien maken kunst voor een breed publiek toegankelijk.'

Nu de doelstellingen van weleer ruimschoots zijn behaald, houdt de rubriek op te bestaan. De Vlaamse kunstenaar Hendrik Cleiren op pagina 43 vormt een passende afsluiting. Maar daarmee houdt het voor Strikwerda niet op. Eind

dit jaar wil hij een boek afronden waarin zeker zestig tot tachtig kunstenaars uit de Lage Landen met hun werken over de koe worden beschreven.

Een aantal werken van Strikwerda's favoriete schilders sieren deze pagina's. Wat maakt deze kunstenaars volgens hem zo bijzonder? 'Dit zijn kunstenaars die echt studie maken van de koe, ze letten op elk detail. Het zijn dus uiteindelijk, net als melkveehouders, echte koeienkenners.'

Theo Onnes: Een neuslengte verschil

Ruud Spil: Roodbonte koeien, De Melkbocht

Karel Buskes: Staande koe

